

سالروز هجرت تاریخی امام (ره) از نجف به پاریس

سیزدهم مهر سالروز هجرت امام خمینی از نجف اشرف به پاریس است، هجرتی تاریخی که بعد از آن فصلی دیگر در نهضت امام خمینی و انقلاب اسلامی گشوده شد.

سیزدهم مهر سالروز هجرت امام خمینی از نجف اشرف به پاریس است، هجرتی تاریخی که بعد از آن فصلی دیگر در نهضت امام خمینی و انقلاب اسلامی گشوده شد.

به گزارش ایسنا، تبعید حضرت امام (ره) با افشاگری حضرت امام علیه تصویب لایحه کاپیتولاسیون آغاز گردید، بعد از افشاگری امام (ره) در مورد لایحه کاپیتولاسیون کماندوهای مسلح رژیم شاه با محاصره منزل امام خمینی (ره)، ایشان را به تهران منتقل و سپس با یک فروند هواپیمای نظامی تحت الحفظ مأموران امنیتی و نظامی به ترکیه تبعید کردند.

اقامت امام (ره) در ترکیه یازده ماه طول کشید و ایشان در روز سیزدهم مهر ماه سال 1344 به همراه فرزندشان آیت الله حاج آقا مصطفی از ترکیه به تبعید گاه دوم، که کشور عراق بود اعزام شدند و حدود 14 سال در شهر نجف اشرف اقامت گزیدند، گرچه امام خمینی در این مدت تدریس، تحقیق، تربیت طلاب و امور مربوط به منصب زعامت و مرجعیت را در حوزه نجف انجام می دادند، اما از امور سیاسی و مبارزه با رژیم شاه نیز غفلت نمی کردند و در هر زمان که فرصتی پیش می آمد، با سخنرانی های روشنگر و با اعلامیه ها و بیانیه های ره گشا تنور مبارزات را گرم نگه می داشتند و مبارزات مستمر ملت مسلمان ایران را رهبری می کردند.

در این راستا دولت عراق حجت الاسلام دعایی را به بغداد احضار کرد و از او خواست که پیامی را به این مضمون به امام (ره) برساند که « ما در عین این که به شما احترام می گذاریم، ولی به خاطر روابط با شاه محذوراتی داریم و از این رو از شما می خواهیم که رعایت بکنید و فعالیت ها به صورت علنی نباشد«.

حضرت امام با شنیدن این پیام فرمودند: « این آغاز کار است، شما به بعثی ها بگویید من چنین چیزی را نمی پذیرم. من نمی توانم ساکت باشم و در ایران کسانی که به من اعتقاد دارند، مبارزه کنند و خون بدهند، اگر آنان نمی خواهند من این جا باشم، می روم جای دیگر و حرفم را می زنم«.

سرانجام در دیدار وزرای خارجه ایران و عراق در نیویورک تصمیم به اخراج امام خمینی از عراق گرفته شد. روز دوم مهر 1357 منزل امام در نجف بوسیله قوای بعثی محاصره شد، انعکاس این خبر با خشم گسترده مسلمانان در ایران، عراق و دیگر کشورها مواجه شد. چون رژیم عراق عملاً در صدد جلوگیری از مبارزات امام خمینی برآمد ایشان ابتدا تصمیم گرفتند به یکی از کشورهای اسلامی بروند و در آن جا به مبارزات ادامه دهند، بنابراین ابتدا چند کشور اسلامی که مورد نظر بودند مورد ارزیابی قرار گرفتند، ولی سرانجام کویت انتخاب شد روز 12 مهر، امام خمینی نجف را به قصد مرز کویت ترک کردند، اما دولت کویت با اشاره رژیم ایران از ورود امام به این کشور جلوگیری کرد و سرانجام امام (ره) پس از مشورت با فرزندشان (حجه الاسلام حاج سید احمد خمینی) تصمیم به هجرت به پاریس گرفتند.

امام (ره) به هنگام هجرت به پاریس در پیامی به ملت ایران، دلایل این هجرت را چنین بیان نمودند:

« اکنون که من به ناچار باید ترک جوار امیرالمؤمنین علیه السلام را نمایم و در کشورهای اسلامی دست خود را برای خدمت به شما ملت محروم که مورد هجوم همه جانبه اجانب و وابستگان به آنان هستم، باز نمی بینم و از ورود به کویت با داشتن اجازه، ممانعت نموده اند، به سویی فرانسه پرواز می کنم. پیش من مکان معینی مطرح نیست؛ عمل به تکلیف الهی مطرح است. مصالح عالییه اسلام و مسلمین مطرح است. ما و شما، امروز که نهضت اسلامی به مرتبه حساسی رسیده است، مسؤول هستیم. اسلام از ما انتظار دارد.«

بعد از چهار ساعت پرواز، هواپیمای امام در فرودگاه ژنو برای پیاده کردن چند مسافر فرود آمد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، « هواپیمای حامل امام خمینی ساعت 20/14 به وقت محلی (50 : 16 روز جمعه 14 / 7 / 1357 به وقت ایران) در فرودگاه اورلی پاریس به زمین نشست.

گزارش خبرنگار روزنامه اطلاعات از آن روز می گوید: « امروز 15 مهر ماه جنب و جوش زیادی در محله کشان جنوب پاریس دیده می شد. حدود 500 دختر و پسر ایرانی که دختران موهای خود را با روسری پوشانده و با حجاب اسلامی بودند به دنبال آگاهی از ورود حضرت آیت الله العظمی خمینی به پاریس در حول و حوش محل اقامت ایشان، ساختمان شماره 24 خیابان پون رویال گرد آمده اند تا از نزدیک ایشان را ببینند. گروهی از آنان موفق شدند در اجتماعی که در آپارتمان بسیار کوچکشان تشکیل گردید، مدتی بیانات ایشان را استماع کنند. اکثر جوانان که از محصلان ایرانی بودند از صبح زود به اشتیاق دیدار آیت الله خمینی در محله کشان اجتماع کرده بودند.«

در نهایت آیت الله خمینی و چهار تن از همراهانش بی آن که کسی باخبر شود، از فرودگاه پاریس راهی آپارتمان کوچکی در محله متوسطی در جنوب پاریس شدند و پس از آن به پیشنهاد یکی از دانشجویان مسلمان به خانه‌ای در محله نوفل‌لوشاتو نقل مکان کردند.

در ادامه مامورین کاخ الیزه نظر رئیس جمهور فرانسه را مبنی بر اجتناب از هرگونه فعالیت سیاسی به امام ابلاغ کردند. ایشان نیز در واکنشی تند تصریح کرده بود که «#171؛ اینگونه محدودیتها خلاف ادعای دموکراسی است و اگر او ناگزیر شود تا از این فرودگاه به آن فرودگاه و از این کشور به آن کشور برود باز دست از هدفهایش نخواهد کشید».

مرحوم حجت الاسلام و المسلمین حاج سید احمد خمینی، در تاریخ 10/بهمن/1360 در روزنامه اطلاعات در رابطه با فعالیت‌های امام در زمان حضورشان در پاریس نقل کرده است: «#171؛ امام در فرانسه شبانه روز کار می‌کردند. روزی نبود، مگر اینکه سخنرانی داشتند و یا مصاحبه و اعلامیه‌ای و این پدر پیر انقلاب، با تمام وجود برای سقوط رژیم شاهنشاهی و شکست آمریکا در ایران - که به امید خدا در منطقه خواهد بود - سر از پا نمی‌شناخت. گاهی مصاحبه‌کنندگان می‌گفتند تا کنون اینگونه ندیده‌اند که در اطاقی 3#215 بدون تشریفات و بیا و برو و بدون میز و صندلی، روحانی‌ای سخن بگوید و به دنبال آن ایران به سخن و حرکت در آید».

سرانجام اوایل بهمن 57 خبر تصمیم امام در بازگشت به کشور منتشر شد. هر کس که می‌شنید اشک شوق می‌ریخت و این پایانی بر انتظار 14 ساله مردم بود.